

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 8P/20/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614200353
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Kralovičová
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2014:1614200353.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, samosudkyňou JUDr. Andreou Kralovičovou, vo veci starostlivosti o maloletú I. W., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom ako navrhovateľa, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny so sídlom Malacky, Záhorácka ul. 2942/60A, dieťa rodičov: V. W., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom Y. XX a Y. W., nar. XX.XX.XXXX, št. prísl. SR, bytom Y. XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníkom pre konanie Martinou Murčekovou, pracovníčkou Okresného súdu Pezinok, na návrh W. V., nar. XX.XX.XXXX a R. V., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom N.. XXXX, v konaní o zverenie maloletej do pestúnskej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd zveruje maloletú I. W., nar. XX.XX.XXXX do spoločnej pestúnskej starostlivosti W. V., nar. XX.XX.XXXX. a R. V., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom N.. XXXX.

Pestúni W. V. a R. V. sú povinní a oprávnení zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú, zastupovať ju pred orgánmi štátnej správy a miestnej samosprávy, rozhodovať o spôsobe zdravotnej starostlivosti maloletej.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej I. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, ktoré bude zasielať na účet ÚPSVR Malacky, so sídlom Záhorácka ul. č. 2942/60A.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej I. výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia, ktoré bude zasielať na účet ÚPSVR Malacky, so sídlom Záhorácka ul. č. 2942/60A.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným súdu dňa 15.01.2014 sa navrhovateľa domáhali zverenia maloletej I. do svojej spoločnej pestúnskej starostlivosti. Zároveň žiadali o vydanie predbežného opatrenia, na základe ktorého by Detský domov W. bol povinný maloletú odovzdať do ich starostlivosti tak, aby mohli bezodkladne zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú v rodinnom prostredí, ktoré je pre maloletú vhodnejšie ako starostlivosť v ústavnom zariadení.

Uviedli, že maloletá bola umiestnená do Detského domova W. so sídlom v W. na základe predbežného opatrenia Okresného súdu Malacky č. 8PPOm 3/2012-37 zo dňa 17.12.2012. Osobný kontakt s maloletou nadviazali v Detskom domove W. dňa 06.09.2013, maloletá sa v blízkosti navrhovateľov a v

blízkosti ich dcéry W. cíti dobre, vyhľadáva kontakt s nimi, so súhlasom detského domova absolvovala niekoľko krátkodobých pobytov v ich rodine. Navrhovatelia považujú maloletú I. za súčasť ich rodiny.

Navrhovatelia v plnom rozsahu zotrvali na písomnom návrhu na začatie konania zo dňa 15.01.2014, uviedli, že o maloletú I. sa v súčasnosti starajú na základe uznesenia tunajšieho súdu č. 8P/20/2014-21 zo dňa 24.01.2014, ktorým súd uložil Detskému domovu W. so sídlom v W., povinnosť odovzdať maloletú I. do starostlivosti navrhovateľov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.03.2014.

Zástupca kolízneho opatrovníka sa k návrhu navrhovateľov pripojil, nakoľko sa navrhovatelia o maloletú I. riadne starajú.

Nakoľko sa matka maloletej v mieste posledného známeho pobytu nezdržiava a iný jej pobyt sa súdu nepodarilo zistiť, súd jej v zmysle ustanovenia § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku uznesením č. 8P/20/2014-45 zo dňa 28.08.2014 ustanovil na konanie opatrovníka. Opatrovník matky sa k návrhu sa k návrhu na začatie konania nevyjadril.

Otec maloletej s návrhom navrhovateľov súhlasil, uviedol, že má záujem stretávať sa s maloletou, ohľadne výšky výživného navrhol, aby mu súd určil vyživovaciu povinnosť k maloletej I. vo výške 50 Eur mesačne, nakoľko má okrem maloletej I. ďalšiu vyživovaciu povinnosť, a to k maloletej I. W., nar. XX.XX.XXXX.

Na posledné pojednávanie vo veci dňa 25.09.2014 sa nedostavili navrhovatelia, otec maloletej, ani opatrovník matky. Svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili, nepožiadali o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov, netrvali na svojej osobnej prítomnosti, žiadne nové dôkazy nežiadali vykonať. Preto súd s poukazom na ustanovenie § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku konal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľov, otec maloletej a opatrovníka matky maloletej, za súčasného rešpektovania ústavne garantovaných práv ostatných účastníkov konania (článok 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím prítomných účastníkov konania, sobášnym listom navrhovateľov, potvrdením o zdravotnom stave navrhovateľov, výpisom z registra trestov navrhovateľov, potvrdeniami o príjmoch navrhovateľov a matky, rozhodnutím Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava č. 31021/2013-BAM-DvN zo dňa 04.12.2013, rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava č.k. BA/2012/14462-05/SEN zo dňa 18.05.2012 o zapísaní navrhovateľov do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť, správou Detského domova W. zo dňa 05.12.2013 o priebehu nadviazania osobného vzťahu, správou ÚPSVaR Malacky zo dňa 04.07.2014, rozsudkom tunajšieho súdu č. 8P/145/2008-229 zo dňa 03.04.2012, ako aj obsahom ostatnej spisovej dokumentácie a zistil, že maloletá bola uznesením tunajšieho súdu č. 8PPOm 3/2012-37 zo dňa 17.12.2012 pre dôvodnú obavu o jej zdravie a život, nakoľko matka nedokázala zabezpečiť základné potreby dieťaťa a maloletej hrozili konflikty medzi rodičmi, ktoré vyúsťovali do fyzickej agresivity otca voči matke, umiestnená do Detského domova W. so sídlom v W.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 30.01.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č.k. 12CoPm 1/2013 zo dňa 17.01.2013. Uznesením č. 8P/20/2014-21 zo dňa 24.01.2014 uložil tunajší súd Detskému domovu W. so sídlom v W., povinnosť odovzdať maloletú I. do starostlivosti navrhovateľov. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.03.2014.

Maloletá je v súčasnosti na základe vyššie uvedeného uznesenia tunajšieho súdu v priamej starostlivosti navrhovateľov, žije s navrhovateľmi a ich dcérou v rodinnom dome v N., navštevuje Materskú školu v N., je zdravá.

Navrhovatelia sú manželmi; manželstvo uzavreli XX.XX.XXXX. Majú dve vlastné deti, dospelého W. V., ktorý je osamostatnený a nebýva s rodinou a maloletú W. V., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je žiačkou štvrtého ročníka základnej školy. Bývajú v rodinnom dome v obci N.; nehnuteľnosť majú v bezpodielovom spoluvlastníctve. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava č.k. BA/2012/14462-05/SEN zo dňa 18.05.2012 boli zapísaní do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť. Obaja sú zdraví. Navrhovateľ je zamestnaný v spoločnosti M. Y., a.s. s priemerným mesačným príjmom v období od decembra 2012 do novembra 2013 vo výške 703 Eur netto. Navrhovateľka je na rodičovskej dovolenke s maloletou I., od 08.11.2013 bola evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie s nárokom na dávku v nezamestnanosti vo výške cca 14,22 Eur denne.

Rodičia maloletej dlhodobu nezabezpečujú osobnú starostlivosť o maloletú.

Matka sa v súčasnosti nachádza na súde neznámom mieste, podľa vyjadrenia otca maloletej žije ako bezdomovec na území mesta Bratislava, je nezamestnaná; naposledy bola evidovaná na základe dohody o pracovnej činnosti v spoločnosti N. Slovenská republika, v.o.s. (v období od 17.10.2012 do 31.12.2012; od 01.01.2013 do 04.09.2013) a v spoločnosti M. H., s.r.o (v období od 15.09.2013 do 31.10.2013, pričom odpracovala len jeden deň v mesiaci september s odmenou 21,05 Eur), dohoda bola ukončená na podnet zamestnávateľa, nakoľko matka maloletej prestala chodiť bez uvedenia dôvodu do zamestnania.

Otec žije sám, pracuje brigádne v rámci upratovacích služieb v spoločnosti O. M., a.s. s mesačným príjmom celkom vo výške cca 400 Eur, má jednu ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej I. W., nar. XX.XX.XXXX; vyživovacia povinnosť k maloletej I. bola určená rozsudkom tunajšieho súdu č. 8P/145/2008-229 zo dňa 03.04.2012, právoplatným dňa 27.04.2012, podľa ktorého je otec povinný prispievať na jej výživu vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona v danom čase mesačne.

Podľa § 48 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

Podľa § 48 ods. 2 Zákona o rodine pestúnom sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, je zapísaná do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť podľa osobitného predpisu 10) a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Podľa § 48 ods. 3 prvá veta Zákona o rodine maloleté dieťa možno zveriť do spoločnej pestúnskej starostlivosti aj manželom.

Podľa § 48 ods. 4 Zákona o rodine v rozhodnutí podľa odseku 1 súd vymedzí rozsah práv a povinností pestúna k maloletému dieťaťu.

Podľa § 50 ods. 1 Zákona o rodine pestún je povinný vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak pestún predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

Podľa § 50 ods. 2 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

Podľa § 50 ods. 5 Zákona o rodine počas výkonu pestúnskej starostlivosti rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú svoje rodičovské práva a povinnosti len v rozsahu, v akom nepatria pestúnovi. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do pestúnskej starostlivosti. Ak sa s pestúnom nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo pestúna súd.

Podľa § 51 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali orgánu sociálnoprávnej ochrany detí.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30%

zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Z ustálenej judikatúry vyplýva, že zverenie maloletého dieťaťa do výchovy iného občana než rodiča (§ 45 ods. 1 Zákona o rodine) je výnimkou zo zásady, že výchova maloletého dieťaťa je predovšetkým úlohou rodičov; musí byť vždy opreté o starostlivé a spoľahlivé objasnenie tých okolností, ktoré svedčia pre záver, že žiadny z rodičov nie je schopný náležitým spôsobom zaistiť riadnu výchovu dieťaťa (II. ÚS 157/01 /ÚS ČR/).

Súd po vykonanom dokazovaní zhodnotil všetky rozhodujúce skutočnosti a má za to, že zverenie maloletého dieťaťa do spoločnej pestúnskej starostlivosti navrhovateľov je v jeho záujme. Súd pri rozhodovaní prihliadal na existenciu objektívnej potreby úpravy práv týkajúcich sa osobnej starostlivosti o maloletého dieťa. Súd má vykonaným dokazovaním za preukázané, že rodičia nezabezpečujú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, matka sa zdržiava na neznámom mieste, pre nepriaznivú sociálnu situáciu na výživu maloletej rodičia neprispievajú. Súd tiež zohľadnil osobné pomery navrhovateľov, ich zdravotný stav, vzťah k maloletému dieťaťu a ich komplexný postoj k zabezpečeniu starostlivosti o maloleté dieťa. Navrhovatelia sa riadne, v súlade so záujmami maloletého dieťaťa starajú o jeho potreby, sú zdraví, žijú usporiadaným spôsobom života, ich rodinné a sociálne prostredie je vhodné na výchovu maloletého dieťaťa, sú spôsobilí naďalej vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú I.. Preto súd rozhodol o zverení maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti navrhovateľov, ktorí majú spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, sú zapísaní do zoznamu žiadateľov o pestúnsku starostlivosť a spôsobom svojho života zaručujú, že budú pestúnsku starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

Nakoľko zverením maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti nezaniká vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu, súd určil rodičom povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa. Matku i otca zaviazal prispievať na výživu maloletej v minimálnom rozsahu tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia, keďže si túto povinnosť dlhodobo dobrovoľne neplnia, čím dieťa ohrozujú v jeho existenčnej rovine. Súd prihliadol na situáciu oboch rodičov, na skutočnosť, že ani jeden z nich nemá stály príjem, obaja sú nezamestnaní, matka sa zdržiava na súdu neznámom mieste.

Súd pri určení vyživovacej povinnosti prihliadal na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, schopnosti a majetkové pomery jeho rodičov, ako aj osobné a zárobkové pomery navrhovateľov.

O trovách účastníkov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je odvolanie prípustné, a to do 15 dní odo dňa _____ jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom _____ tunajšieho súdu, písomne vo dvoch vyhotoveniach, s náležitosťami podľa § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáhať.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p., rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 162 ods. 1 O.s.p., pri rozsudkoch predbežne vykonateľných plyní lehota na plnenie od ich doručenia.

Podľa § 162 ods. 2 O.s.p., predbežne vykonateľné rozsudky sú rozsudky odsudzujúce na plnenie výživného alebo pracovnej odmeny za posledné tri mesiace pred vyhlásením rozsudku.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 163 ods. 2 O.s.p., rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práva a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možné zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /zákon č. 233/95 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení/.